

STJÓRNARSKIPANIN ER OKKARA SAMLEIKASKJAL

Løgmaður, Aksel V. Johannesen, sigur, at stjórnarskipanin er eitt skjal, ið sigur hvørji vit eru sum fólk og hvat vit byggja á. Eisini skal hon staðfesta, at skulu grundleggjandi broytingar gerast, so er tað Føroya fólk, ið skal hava endaliga orðið

SÓLVIT E. NOLSØ
SOLVIT@SOSIALURIN.FO

Tað er umráðandi at fáa staðfest, at valdið í Føroyum liggur hjá fólkinum. Tað vil so eisini siga, at um ein grundleggjandi broyting skal gerast, so er tað ikki løgtingið ella landsstýrið, sum skal taka avgerðina, men Føroya fólk. Løgtingið kann eitt nú avgera sjálvt at loysa frá Danmark ella melda okkum inn í ES, men við hesum fáa vit skrivað niður, at fólk ið skal spyrjast áðrenn tað verður gjørt.

Tað byrjar løgmaður við at siga. Vit sita inni á skrivstovuni hjá løgmanni úti í Tinganesi, har vit skifta orð um týðningin av stjórnarskipanini, og hvat tað er, sum vit skulu taka stóðu til næsta ár. Eg spyrji løgmann, um hann heldur, at vit hava tørv á eini stjórnarskipan.

– Heilt avgjört. Tað er umráðandi at fáa tað fest niður á eitt skjal, sum vit eru samd um.

Vit eru øll samd um flaggið, um málið og so víðari, og tað gongur

eisini fram í skjalinum. Harumframt er ein partur, sum hevur við skyldur og rættindir at gera. Tú kann kalla tað eitt samleikaskjal. Vit hava ikki fyrr orðað eitt skjal, ið nevniir skyldur og rættindi fyri at verða borgari í Føroyum. Tað haldi eg, vit skulu gera. Við bæði eitt nú forsamlingsfrælsi og talufrælsi, men vit hava eisini nøkur serføroysk viðurskifti við, eitt nú inniløgurættindir og býtið av grindini, sigur Aksel V. Johannesen.

Hann sigur víðari, at tað er umráðandi at fáa henda fyrr óskrivaða partin av okkara mentan niður á blað, ið sigur eitt sindur um hvørji vit eru.

– Vit hava eina stýrisskipanarlóg, ið eisini umrøður nøkur av teimum viðurskiftinum, sum vit hava við í stjórnarskipanaruppskotinum, millum annað býtið av valdinum. Fólk ið hevur tó ongantíð havt móguleika at staðfesta hana. Tað fáa tey nú, sigur Aksel V. Johannesen.

Ynskiligt við breiðari semju

Sum víst á aðrastaðni í blaðnum, so eru fleiri tingfólk, sum yvirskipað taka undir við eini stjórnarskipan, men sum samstundis ynskja broytingar í tí. Heðin Mortensen sigur millum annað, at broytingar mugu til fyri at fáa ein breiðan meirluta. Uttan ein breiðan meirluta kann uppskotið ikki sendast til fólkaatkvøðu, sigur Heðin Mortensen.

Aksel V. Johannesen sigur, at tað hevur týðning fyri seg, at semjan millum flokkarnar er so breið sum gjørligt. Millum annað tí var avgerð tikin um at taka nakrar linjur úr, sum semja ikki fekst um. Landsbankin og búskapargrunnin til dømis. Aksel V. Johannesen sigur, at hann metir verandi uppskot verða eitt gott útgangsstøði fyri eini breiðari semju, men tað fer í eina grein 25 nevnd hjá løgtinginum, har allir flokkar eru umboðaðir, og tað verður løgtingið, ið hevur seinasta orðið at siga.

– Tað er eitt óheppið signal, um uppskotið fer út við smalum meirluta. Tí havi eg lagt dent á, at hetta er ikki eitt samgongumál. Tað er tilvitað, fyri ikki at gera hetta til eitt mál millum samgongu og andstöðu, sigur Aksel V. Johannesen.

Um tað kemur fyri, at løgtingið fellur uppskotið, ella málið fellur við fólkaatkvøðu, so merkir tað ikki, at tað fær avleiðingar fyri samgonguna, sigur løgmaður. Hann leggur enn einaferð dent á, at hetta málið er ikki fyri samgonguna og er ikki komið á samgongufundi heldur.

– Eg havi brúkt tíð og orku upp á málið fyri at fáa tað avgreitt. Helst við so stórar semju sum gjørligt. Um uppskotið nú fellur, so kann eg bara siga fyri meg, at eg brúki ikki meira tíð uppá tað, sigur Aksel V. Johannesen.

Vandi fyri at kjakið endar um loysing og samband

Arbeiðið við stjórnarskipanini,

byrjaði við eini grundlógarnevnd, tá fullveldislandsstýrið sat frá 1998-2002. Arbeiðið kom ongantíð á mál, men nú er so ætlanin, at endaliga úrslitið av einum 18 ára longum arbeiði skal til fólkaatkvøðu. Hóast samgongan vil verða við, at hetta ikki er eitt loysingarskjal, so slepst ikki undan, at tað er júst kjakið um loysing og samband, sum hevur merkt málið øll hesi árini. Løgmaður ásannar eisini, at tað er ein vandi fyri, at júst tað sama kann henda nú.

– Ja, tað er ein vandi fyri tí. Millum annað hevur Sambandsflokkurin tosað nógv um, at hetta er eitt loysingarskjal. Eg kann bara endurtaka, at hetta er eitt skjal, ið staðfestir tey viðurskiftir, sum vit eru samd um í Føroyum. Hetta er ikki eitt kjak um loysing og samband. Tað verða ivaleyst fleiri, sum vilja fáa kjakið inn á tað. Kanska tí tey liva av tí, politiskt. Tað er bara ikki tað, ið hetta skjal ið snýr seg um, sigur Aksel V. Johannesen.